

Ezredvég

Deák Botond A hidegháború

Nagyon hideg lett újból. A kis lakásokban pedig ború. A verebek háborognak kint a fákon, ők a hidegben is tudnak, egymáson. Mi itt bent vagyunk sokan, egymás mellett ahányan csak elférünk, 0,3 m² fejenként, a szoba 30 m²-es, tehát pontosan 100-an vagyunk, üvegek, szavak száguldoznak közöttünk, hosszú kondenzcsíkot húzva maguk után. Na, már most, mit csinálhat száz ember, így, ebben a szobában együtt? Legyen akkor egy emberként ez a száz ember, és legyen ezentúl, egyes szám első személyben.

Itt állok éppen a szobában egy felé tekintek, egy olyan messzi felé, amit már nem láthatok, még így az ablakon át sem. Így csak a nézés marad. Valami nagyon szürkébe nyikorgok bele, a magányom egyedül van benne, messziről üveghangok és bugyborékolás hallik. Madáruvagyok, egyetlen madárként dél felé, szeretettel repülök, de forgolódnék lent a fűben is. Körbeszagolom a világot aztán, pontrólpontra hagyom magam szagolni, a szagok pedig az összenőtt felhőben összenőtt felhőszagok, amik aztán a sokzsebes nadrágom zsebeiben lesznek emlékül. Kis fákat is látok innen, az ágaikon emberformájú gyümölcsöket csíp a hideg. Valami olyan hanggal eszem a fogaimmal őket, ahogy a zománc leválik az edényről, és az ínyem alá került ismeretleneket úgy szívom magamba, mint valami emészthetlent. Nagyon kitátom a számat, mert nagyon nagy hangot akarok kiadni, de csak az eső zuhog csöndesen bele, olyan csöndesen, ahogy nézni tud az ember. Vagy, ahogy reggelizik a reggeli csendben az ember, ahogy a schnidlinges kenyér végre ott marad a párkányon. Az ember kenyere. Csak az embernek kenyere ilyen, hogy megeszi a kenyere javát, aztán otthagyja. Ilyen a vízbe fúlt, a földbe harapott ember.

Na, most nem nagyon nézek sehova, most nézek magam elé. Így. Nem lehet máshogyan sehova sem nézni, nehogy észre vegyék rajtam, én is így vagyok. Kinézni magamat, a fáradtságig, ahogy a vérvizsgálók, és aztán megállítani a pillanatot, amikor mindenem az ég felé tekint.

Már nem nézek, mozogni kezdek félreérthetetlen eseményeket mutatok el, az esemény, hogy kutatni kezdek valami vonzás felé, ami átjuttat odáig juttat át, ahol nem fordulok meg tengelyem körül, és egészen biztos, hogy sivatagban vesztegelnek ámokfutó nyomaim.

Hát így. Álljunk aztán százan megint, százan azon a kis helyen, hogy tényleg észrevegyük. Észrevenni, hogy rábólintunk fölismert árnyékunkra.

Nem vagyunk szépek

Nem vagyunk szépek, de nem is a szépségért vagyunk így együtt. Sok van a bögyömben belőlünk, ha a bögy, mint olyan van bennem. Nagy öröm lefigyelni magamat, ahogy ezt a bögy nevű dolgot nézegetem, hogy mi van. Az van, hogy nem vagyunk szépek, sőt nem vagyunk, elengedjük magunkat, egymás kezét. Én sem vagyok szép, egyáltalán nem, nincs kivétel, itt jövök a sárga sétányon, farzsebemben egy hirdetéssel, de ez sem leszek, mert az artista aszisztensnőt keres a külföldi munkához, én pedig nem vagyok.

Nem vagyunk, ha megmondjuk egymásnak akkor sem, mindegyikőnk mutatása ott marad a levegőben, ülve ülünk, bárány nyelvünk piszkítja be a patakot. – Ne tudd meg, – bűg a fülemba a mellettem ülő ritkahajú – de itt mindenki mindent titkol, és rajtad is látom. Szépen nézek rá, vagyis nem nézhetek rá szépen, mert nem vagyok benne se szép.

Nézek. Bögyömben van a szép- lehet, hogy ezt titkolom? Mert hát nekem is kell titkolnom valamit. A nézésem tárgyában sincsen semmi szép, csak egy kék holland tulipán. Mi szép is van ebben, se a kék, se a holland, se a tulipán, nem szép így. Nem félek ezt kimondani, sőt nem félek, és nem titkolózok.

Aztán minden összefog ellenem, elhúzódnak a függönyök, az ablakok kinyillanak, és sok illatnak elnevezett láthatatlan valami ömlik be ebbe a csúf szobába ahol nem szép. – Nem ér. – suttogom magam elé, Nem ér. A ritkahajú kopogtat aztán hozzám, elárulja, hogy nem érti magát, és azt sem, miért indult neki a friss levegőnek, és hozzám. Megjegyeztem neki, hogy én sem értem, nem kevés célzattal, és leültünk a pirospöttyös székekre, melyek annyira csúnyák voltak, hogy róluk beszélgettünk. Fél óra múlva feljöttek a ronda gyerekei az én ronda gyerekeimmel, és hosszan idétlelkedtek az én dolgozószobámban, mígnem az egyiknek, még szerencse, hogy nem az enyémmek, lekevertem egy pofont, és a ritkahájúval közösen kilökdöztük a szomorú hangulatot árasztó csúfságainkat. Aztán mielőtt megjöttek volna hálószatyaikkal a feleségeink, megalapítottuk az N.V.SZ.SZ.-t a nem vagyunk szépek szövetségét, és a klubhelyiséget, ami aztán nálunk lesz képzeletben betöltötték azok, akik kívül vagy belül piszkosak és rondák; – Nem fogunk beférni – mondom a barátomnak; – Be fogunk férni – válaszolja, és összerosolyunk egymás igazán.

Ekkor belépnek feleségeink, az enyém nyit ajtót, mert az övének nincs már keze, a nejem veszi át a szót, és elmondja, hogy gyermekeimet elütötte a volt földrajztanárom, és nemsokára itt lesz a rendőrség, meg hogy mindenki sír az utcákon, sajnálja őket. Félrehívtam a feleségem a hátsó szobába, és megdicsértem, hogy ily gyorsan elhozta a hírt, mert így gyorsabban tudunk intézkedni. Pár perc múlva magamhoz vettem a camping kerékpáromat, és a torra vásároltam kellő ételeket, italokat. Megérkezésemkor nyugodtan nyitottam a lakásba, hisz gyermekeim már öt órá-

ja halottak voltak. Örömmel vettem tudomásul, hogy feleségem már fölállította az elefántcsont sakkot, és várja a játékot, kérdezek a ritkahajú felől; – Ők a kórházban vannak, gyermekeiket még az éjjel amputálják – meséli, aztán közösen megegyezünk, hogy nekünk jobb, mert nyugodtan tölthetjük az estét, és nem kell abban a rémesen fertőzött intézetben éjszakáznunk. Lefekszünk aztán, jó veled mondja ő is, az én szememből sugárzik a válasz. Hajnalban csörög a telefon, a szomszédom mondja, hogy valaki kiesett tőlünk; megjegyzem neki hogy biztos a feleségem, mert nincs az ágyamban, és kinéztem az abalakon, tényleg ő volt, fölismertem a hálóingjéről. Na, lemegyek érte ne legyen ott reggel is ronda véres teteme, bosszús vagyok egy kicsit, mert hűvös van ilyenkor még kint.

És én, hogy halok meg? Nem vagyok szép, nem szépen halok meg, de előtte még gyilkolok. A szépet, az embert, a halált gyilkolom meg, elengedem a kezét a béna hegyeknek, lenyelem a nagy vizeket, és titkolom hosszú pusztulásom, leborotválom fejem sárkányait.